

Elfizetési árak:
 Egész évre 10.— Ft
 Félévre 5.— „
 Negyedévre 2.50 „
 Egy hónap 1.— „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 téssel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Főpiac, a várca-
 szal szomban.

Hirdetések:
 Egy hasábon pozit
 soronként 5 kr-ával
 számítatnak.

Háboru és világbéke.

Irta: Kuthi Zsigmond.

A világhistóriának is megvannak az ő szeszélyei és meglepetései. Ilyen meglepetés számba megy az a historiai unikum, hogy ne mondjam: kuriózum, hogy a minden oroszok ezárja, a föld leg hatalmasabb monarchiájának uralkodója, ki miatt fél Európa álig van fegyverkezve, az kezdi hirdetni a világbékét, a lefegyverezést.

Pedig második Miklós orosz ezárnak békehajlama nem a szeszély szüleménye, hanem egy nagyon is fontos oknak a logikai okozata.

Bosznia occupatiója tehát 1878. óta nem volt Európában háboru, de a háboruviselés szereit, lövő és robbanó szerszámait azóta majdnem a tökély netovábbját érték el.

És a ki csak távolról ismeri a jövő hadviselés gyilkoló és pusztító eszközeit, az csak a legnagyobb borzadályal tekinthet egy háboru következményeire. Már Moltke, Európa legnagyobb stratégusa, azt mondta, hogy semmi sem fogja jobban előidézni az általános leszerelést, mint maga a háboru. És ha tekintetbe vesszük, azon körülményt, hogy Moltke eme kijelentését a szedáni győzelem után, tehát 1871-ben ezelt 28 évvel tette, azóta pedig Európa hadereje megkétszerezedett, a hadi eszközök pedig elérték a tökély netovábbját: annál inkább van tehát okunk hinni a nagy stratégia jó szavaiban.

A kézi tüzelő hadi eszközök, mint a kézi fegyver, oly tökélyre emelkedtek, hogy

egy könnyű katonapuska 2000 lábra visz és a 2000 lábnyi távolságra felállított 18 czm. kemény deszkát keresztül furja. 1500 lábnyi távolságra a manlicher golyó képes három egymás mellé állított koponyát keresztül furni.

Egy katona 500 töltényt vihet magával is eme 500 töltényt 55 perc alatt löheti ki.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy 10.000 főből álló hadsereg 10.000 főnyi ellenséggel áll szemben és e tüzelés csak 5 órányi ideig tart, úgy mindkét részről 25—25 millió lövést tehetnek és ha csak minden 500-dik golyó talál, akkor is mindkét részéről 5000—5000 részt sebesült, részint halott a veszteség.

De menjünk tovább!

A robbanó eszközök, ugymint gránátok Königrätznál még csak 14 szilánkra, Bosznia occupatiójánál már 40-et és ma? Nos ma netto 350 szilánkra képes felrobbani. A gyilkoló szerszámok koronája azonban az ágyu. A mostani ágyukra méltán lehet kockáztatni Archimedes ama merész kijelentését: „Mutass nekem egy pontot a földön kívül, a hol emelőmet támaszszam és a levegőbe röpittem a földet. Valóban a mostani ágyukkal a földet ki lehetne röpíttetni sarkaiból!

A legújabb „Armstrung“ féle angol ágyu 110 tonnás, vagyis 1100 m. mázsás. Ezen vaskolossz és szörnyeteg 10.000 méter távolságra képes egy 20 czolos vastag aczélemelt keresztül furni. — 20 láb vastag faalkotmányt pozdorjává teszen; 5 láb vastag gránit falat porrá zuz Ezen ágyuból egy egyszerű lövés 4900 frkba kerül. Minössze 93 szor lehet vele löni, ezután

már csak a zsbivásarra való. Egy-egy lövés tehát, a tőke illetve az ágyu árának koptatásával kettő 10.000 frkba kerül. De mily szörnyű pusztítást vihet véghez ily ágyu? 20 ezer főből álló sereget egy óra alatt tönkre teszen.

És már most álljon 20.000—20.000 összesen 40.000 ember a harctéren fölfegyverkezve a mai 3 milliméteres, 2000 méternyi hordképességű fegyverrel, Armstrung féle ágyuval, robbanó gránátokkal és kartácsokkal. Ha ily összeütközés csak 3—4 óráig tart, úgy a 40.000 katona közül 20.000 harc képtelenné van téve.

Es már most vegyük fontolóra, hogy komoly nagy háboru tör ki, a milyen a 66 iki porosz-osztrák és 1871 iki francia-német háboru volt, a hol ½ millió harcos állott a táborban és ha ilyenkor komoly összeütközésre kerül a sor: mi történik azon temérdek sok sebesülttel? Holvan az a tábori kórház, amely képes legyen 5—10 óra alatt 20—25 ezer sebesültnek segélyt nyújtani?

Irtóztató csak rá gondolni, mily emberpusztítást vihet véghez egy háboru a mostani tökéletesített gyilkoló szerszámokkal. A sebesültek nagyobb része elpusztul, elvérez, sebeik elüszkösödnek, míg az első kötést nyerik, mert ha minden tábori orvos, sebész és ápoló ezer kézzel dolgoznék, akkor sem lenne képes minden sebesültnek segélyt nyújtani.

Látjuk tehát, hogy minél nagyobb tökélyre emelik a gyilkoló fegyvernemeket, minél jobban fejlesztik a haderőt: annál közelebb jutnak a nemzetek azon ponthoz, a hol a háboruviselés lehetlenné válik. Königrätznél a poroszok

TARCZA.

Történetek a szerkesztőségből.*

— Irta: Ujlaki Antal. —

A szerkesztőség az a műhely, melyben a tehetségek vagy elfecsérelődnek, vagy kiköszörülődnek, de így is, úgy is kiemelkednek a szürke átlagból; a tehetetlenség pedig, akik máskülönbben el-tünnének az ismeretlenség homályában, idők multán valamely jelentőséghez jutnak, például a kollegiáitás kideríti róluk, hogy kitünő nemzetgazdászok, geniális riporterek, remek szerkesztők, vagy — és ez a dícséret fokozatában a legutolsó — azt az epithetont vágják a fejükhöz, hogy határozott politikai egyéniségük van és még sokat várhat tőlük a haza. És ez a legutolsó állítás nem is képtelenség, mert a haza minden körülmények között vár és nincs rá eset, hogy elmakcsoljon. Az élet aztán, amely minden tollforgatónál mesteribben komponál drámákat és komédiákat, ugyancsak összekuszálja a dolgokat. Alig tudok példát, hogy a korai jóslatok teljesültek volna, ellenben az élet azt igazolja, hogy a szerkesztőségek sokszor mellőzött, kikacagott alakjai, kiket a reménybeli halhatatlanok csak kegyelemből türtek meg.

*) A Főiskolai Irodalmi Kör április 22-iki ülésén felolvasta Boross Lajos III. éves joghallgató.

fölvergődtek a haladás és hirnév létrájá és ma onnan a magasból néznek alá.

Ott van az a kollega, aki falun dijnokoskodott valamelyik szolgabíró mellett. Utött-kopott menesikoffban, sáros eszímában, borotvalatlanul, inkább félvad-hoz hasonlítot, mint kultur-emberhez, beállított a szerkesztőségbe és fuldokló hangon mondta:

— Kérem, fogadjanak föl valaminek.

A szerkesztő csak foghegyről beszélt vele.

— Ki-ki maradjon a mesterségénél.

A menesikoffos, sáros alak könnyben uszó szemmel nézett körül és ugy esengett:

— De én laphoz vágyom.

— Nyomoruság ez az élet.

— De kérem...

A szerkesztő türelmetlenül intett a kezével:

— Menjen vissza a falujába.

A félvad lehorgasztotta fejét és mozdulatlanul állt ott, mint a szobor, mintha már is valami talapat volna a lába alatt.

E pillanatban egy ujsághordó gyerek loholt a szerkesztőségbe és lélegzet nélkül dadogta:

— Két ló megbokrosodott. Elragadta a szekeret. Részeg ember ül rajta. A piac tele vásáros néppel. Nagy baj lehet belőle.

A menesikoffos összeresztent és se

szó, se beszéd rohant ki. Az utcán csoportosulás támadt. Az emberek ijedt areczal néztek a távolba, a merre a két ló elrohant. — A kis dijnok, mintha csak uchátius-ágyuból lötték volna ki, vágatott utána, egyik utcából, a másikba. A szél lekapta kidölt bedölt kalapját és előtte tánczoltatta a sárban. A rohanó dijnok szaladtában felkapta és azon sárosan vágta fejébe és rohant ész nélkül a lovak után; futtában is saszemekkel kémlelve, hogy a két ló nem tett-e kárt valakiben. Nem tettek kárt semmiben, senkiben, csak magukban. Befordultak egy kisebb árokba. A szerkesztő ugyan felborult, de a részeg emberben nem esett hiba. A dijnok aztán felköltötte a részeg, megkérdezte a nevet, a lakását és azt is, hol rugott be és mit keres a városban és mint a ki jól végezte dolgát, fölemelt fővel baktatott vissza a szerkesztőségbe és diadalmasan mondta:

— Szerkesztő ur, elhoztam a hirt a két megbokrosodott lóról.

A szerkesztő nem lett volna igazi tollforgató, ha ennyi naivság meg nem indítja. Ez a fiu, — gondolta, — ma még nyers semmi, falusi számár, de valami motoszkálhat a lelkében.

Vagy honnan ez a nagy készség? Mi kergeti a hir után? — A vágy, ösztön, a hivatás érzése, mely némelyik embert a szinpadra, másikat a politika mezejére, harmadikat a tudományos, vagy

Szobalakkokat és mindenféle por- vagy törött festékeket ajánl

DEUTSCH LAJOS előbb VARGA LAJOS
 Piacz-utca 38. szám.

győztek hátultöltő fegyverekkel, míg a mieink még fojtással és „laufstokkal“ töltötték fegyvereiket.

Szédánál Moltke lángelméje és a német hadsereg nagymérvű tájékozottsága, képzettsége és fegyelmezettsége aratott győzelmet a hebehurgyán összeállított francia hadsereg és Bázén kapkodó stratégiája fölött.

Mai napság a kis Csernagora fejedelemiség ép oly tökéletes fegyvernemek fölött rendelkezik, akár a porosz hadsereg.

A nemzetek és nagy hatalmak tökéletesen vannak értesülve egy egymásnak haderejéről, haditerveiről, felszereléséről, harcalképességéről.

Ismerik egymás hadi előnyeit és fogyatékosságát. Már ma egy háború mindkét részről csak bajt, csak végtelen nagy szerencsétlenséget és nyomort okozhat. Egy nagyszabású háború megtizedelné a polgárok ama részét, a mely a nép virágát képezi és ezer meg ezer munkára képtelen koldussal szaporítaná a pauperizmust.

Ezt belátják maguk a nagy hatalmak is és azért keresik a mentő expedienst, mely szerint az általános lefegyverzés terére lehessen lépni. Hat millió lélek van állandó fegyverben Európában. Ha már most hozzáveszünk a fegyverekbe, kaszárnyákba, ágyukba, hadihajókba és egyéb — a hadviselés szükséges — eszközökbe befektetett óriási pénzüsszeget, nem tulozzuk, ha 400 millió frtra tesszük Európa államainak hadi szükségleteit béke idejében. — Európa lakossága a legutolsó statisztikai adatok szerint 364 millió lélek. Esik tehát Európában egy-egy lélekre, ide számítva még a csecsemőket is, 11 frt hadi teher, ide nem számítva magát a véradót.

Mindezt belátják a nagy hatalmak is és azon vannak, hogy valamiképen az a világbéke nyélbe ütessék. Utoljára is csak komoly akarat kell hozzá és meg lesz Jozseás próféta jóvendőmondása, hogy „a kardokat sarlókká és a pénzéleket

ekevassá fogják kovácsolni és nem leszen többé háború!“

Adja az ég, hogy így legyen, hogy boldogabb aera virradjon a népekre és nemzetekre. Hiszen egyfajtaú állatok sem viseltetnek egymással szemben irtó háborút: farkasok farkasokkal, medvék medvékkel, csak meg vannak egymással; vajjon az okos, a böles, az Isten képmására teremtett ember, miért legyen ezeknél is kegyetlenebb?

Országgyűlés.

Budapest, április 24.

Az országgyűlés mindkét Házának volt ma ülése.

Rövid volt a képviselőházé, ahol elég szép számmal jöttek össze a képviselők. A kormány részéről csak Széll Kálmán jelent meg.

Perczel Dezső elnök a megnyitó után bejelentette, hogy Széll Kálmán és Hegedűs Sándor — mivel 50 nap elteltével nem emeltek kifogást a kerületeikből mandátumuk ellen — igazolt képviselők lettek.

Baresay Kálmán beterjesztette a VII. bírálóbizottságnak a nemes ócsai petíció tárgyalásáról szóló jegyzőkönyvét, mely vizsgálatot rendel el és erre Örley Kálmánt küldi ki vizsgáló biztosul.

Felolvasták a jegyzőkönyvet és Justh Gyula külön véleményét.

Pichler Győző kéri, hogy a Ház ne vegye tudomásul a jegyzőkönyvet és végzést, mert a bizottság helytelenül döntött. (Zaj.)

Kiáltások jobbról: Nincs joga bírálni. Örley Kálmán: szólni kíván. (Zaj a balról.)

Kiáltások balról: Nincs joga szólni! Kiáltások jobbról: De van joga!

Ugron Gábor: Igenis, joga van szólni!

Örley Kálmán: Kifejté, hogy olyan körülmények merültek fel, melyek elkerülhetlenné teszik a vizsgálatot.

A Ház tudomásul veszi a bizottság jelentését.

Örley Kálmán: A Ház előtt leteszi az esküt.

Belitska Béni beterjeszti a közigazgatási bizottság jelentését a közegészség állapotról szóló belügyminiszteri jelentésről. — A szerdai ülésben fogják tárgyalni.

Szivák Imre beterjeszti az igazságügyi bizottság jelentését a kuriai bíraskodás javaslatáról. — A csütörtöki ülésre tűzik ki.

Benke Gyula beterjeszti a zárszámadási bizottság jelentéseit. — A Ház szerdán fogja tárgyalni.

Az elnök: Minthogy valószínűleg holnap is ülése lesz a főrendiháznak, hol a kormány tagjai el lesznek foglalva; és minthogy a képviselők a kuriai bíraskodásról szóló jelentést akarják tanulmányozni: javasolja, hogy kedden ne legyen ülés. (Általános helyeslés.) Bejelenti továbbá, hogy szerdán a kormány tíz interpellációra fog válaszolni. (Helyeslés.)

Molnár János: A jótékony adományok elkobzása ügyében még a mult kormány alatt beadott interpellációját visszavonja. (Helyeslés.)

Ezzel vége volt a képviselőház ülésének.

A méltóságos és kegyelmes főrendek ülése sem ígérkezett igen hosszúnak. Ők sokkal rövidebben szoktak végezni a dolgokkal, mint a képviselőház. Már pedig ez az idén ugyancsak hamar elintézte a költségvetést.

Vagy százhuszan jöttek össze a főrendek — ami itt magas szám. A kormány tagjai is mind megjelentek, a horvát miniszter és a honvéd miniszter kivételével; az utóbbit Gromon Dezső államtitkár helyettesíti.

Gróf Károlyi Tibor elnök vezette a tanácskozást és hamarosan benn voltak a költségvetésben.

Hanem itt már jöttek a szónokok. Kezdte az ellenzéki jobboldalról gróf

a kereskedelmi pályára szorít. Ime, ez a félvad ember, bevetődik faluról, halvány fogalma sincs arról, hogy mi a hirlapírás, éppen könyörög, hogy szorítsanak neki helyet, mikor egy hír üti meg a fülét és rohant tüstént az ismeretlen város ismeretlen utcáin, hogy megtudja a szükséges adatokat. Most már jó akarrattal szolt hozzá:

— Nem így szeressük a hirt. A hirlapírónak nem az a kötelessége, hogy megbokrosodott lovak után vágatasson. De egy dolgról meggyőződött. Készség van benne és ha jobbat nem tud cselekedni, nem bánom, csapjon fel és üljön le a másik író asztalhoz.

A félvad, úgy, amint volt, sárosan, menesikoffban, de egészen átszellemülve leült az íróasztalhoz és életében először megírta az első hirlapi közleményt, melynek olyan sorozata következett, hogy ma a hirlapírás egyik oszlopos emberévé küzdte fel magát. Igaz, hogy dolgozott, tanult éjjel-nappal, de ma is hálásan mondogatja:

— Két állatnak köszönhetem, hogy azzá lettem, a mi vagyok, két megvadult gebének. Fiuk, tiszteljétek a haza lovait!

*

Jut eszembe más történet a hipnotizált újságiróról. Történt abban az időben, mikor Neukom verseczi kuffuró a másvilágra hipnotizálta szegény Salamon Ellát, a tuzséri kastély kisasszonyát. Ez a tragédia nem rettentett el senkit, sőt a társadalom naiv és mohó kíváncsisággal igyekezett megismerkedni a hipnózis tudományával. Akit érdekel a társadalom

lélektanára, azt az érdekes megfigyelést tehetné, hogy Salamon Ella szerencsétlen esete a kevésbbé művelt tömeg fantáziáját állandóan izgatta s az a bohó divat terjedt el, hogy az emberek egymásban médiumot kerestek, a kit hipnotizálhassanak. A kíváncsiság annál inkább nőtt, minél jobban igyekeztek lohasztani a lapok,

Egy szerkesztőségben éppen arról beszélgettek hogy a Neukom-esetről nem irnak már egy sort sem, mert minden egyes közleménynek érezhető káros hatása van. Az egészségügyi munkatársunk, egy fiatal orvos, — valóságos vasgyuró alak — így szolt:

— Látom, — becsületes hirlapírók vagytok. Nem akarjátok a lapokat olyan módon érdekessé tenni, hogy a közönség idegeit izgassátok.

Valamennyien bölintottunk, hogy úgy van.

— Hanem azért szeretnétek látni hipnotizált embert?

No, már ezt nem akartuk tegadni. Persze, hogy szerettünk volna látni egy olyan embert, a ki parancsszóra mély álomba merül és ezen mély álomban az életnek sok rejtett titkát föl tudja deríteni. . . .

Az orvos tanácsára aztán bezártuk a szerkesztőség ajtóit és az ablaktáblákat; meggyújtottuk az összes gázlángokat, egy lámpát pedig az íróasztalra tettünk.

Az orvos aztán médiumot keresett a társaságban. — Roppant tudós képpel figyelte az arcokat, megnézte az ütérüket és egy sápadt, vézna kollégára mondta ki, hogy kitűnő médium, mert

állandóan felhevült, csaknem lázas vére az agyát könnyen foglalkoztatja olyan módon, a mint ő azt parancsolja. A médium aztán helyet foglalt az íróasztal előtt, — mig a társaság többi tagja visszavonult a másik szobába és mély csöndben neszelt a nyitott ajtón át. Az orvos azt mondta a médiumnak, hogy tekintetét szegezze a lámpafényre. Most szemközt ült, hosszú ezüst czeruzát tartott közvetlen a két szemé elé, másik kezével pedig lenyomta a félvállát. Az ipse, pardon médium, öt perc mulva tévelygő szemmel, észrevehetően álmosan hevert a karosszékből és mind mélyebben szedte a lélekzetet. Az orvos hosszú, nyújtott hangon mondá:

— Aludni . . . Aludj . . .

Mintegy másodperc után egészen halkan susogta:

— Alszol?

A médium dadogott valamit, de mi nem értettük.

Az orvos erre megnyomkodta a fiatal ember homlokát, majd lehuzta pilláját és diadalmas arcuzal fordult felénk, nesztelenül fölemelekedett s mintha valami nagy dolgot cselekedett volna, némi póssal meghajolt s kezét szájához illesztve halk hangon mondá:

— A fiu alszik, mint a kefekötő.

Nem tudom miért, de valamennyien meghatottan néztünk alvó barátunk lecsukott szemére, sápadt homlokára s mikor mély, nehéz sóhajat hallottuk, elszorult a szívünk; megmagyarázhatatlan aggodalom kinezott bennünket és szeretnénk volna, ha barátunk egyszerre talpra áll és ismét halljuk kellemes beszédét. De ő olyan mély álomba sülyedt, hogy a

Zichy Nándor, aki, ha már a képviselőházban nem teheti, hát legalább itt végzi a néppárt dolgát: t. i. mindig beszél, beszél.

Ma a katolikus autonomiáról beszélt, ezuttal nem épen tulságos hosszan, de hogy ne busuljon senki ezért, hozzátette:

— Majd fogok én ebben az ügyben még egyszer beszélni . . .

Hiszen, ha csak még egyszer beszélne erről . . . sóhajtottak fel többen.

Utána a baloldaltól Szabó Jenő a görög katolikus papok kongruáját s a szegény ruthének fölsegítését sürgette, okos, formás, higgadt és figyelemmel fogadott beszédben.

Gróf Majláth József mondott most nagyszabású, hosszabb beszédet, melynek elején lelkesedéssel üdvözölte az új kormány programját.

— Olyan volt ez, mondta, mint a tikkadt, száraz földre hulló jótékony eső.

A beszéd többi részében azután beható méltatása, helyenkint alapos kritikája volt földművelés-, kereskedelem- és belügyeinknek.

— A miniszterelnök ur és társai iránt való bizalmam folytán elfogadom a költségvetést, így végezte beszédét helyeslés közt gr. Majláth.

A vita pénzügyi részére, kivált gróf Zichy Nándor beszédére tetszéssel fogadott választ mondott Lukács pénzügyminiszter. Gróf Zichy rövid személyes reflexiója után Wlassics miniszter beszélt, megcáfolyva az alaptalan kifogásokat, melyek a tárczája ellen felhangzottak.

A kultuszminiszter után Széll Kálmán miniszterelnök mondott nagyhatású beszédet, megköszönve a főrendek elnézését és bizalmát, melyet a kormány iránt e költségvetésnél tanusítottak.

Milliomos asszonyok.

Az amerikai milliomosokról már szinte a megünasig sokat regélnek a lapok, kikről töviről-hegyire elbeszéltek, hogy

egyik vagy másik miként lett szorgalma szerencséje avagy hamissága folytán szegény emberből sokszoros milliommossá. — Az ilyen szerencsefi büszke önérettel „self made man“ nak, azaz önérettől meggazdagult embernek nevezi magát. Az újvilágban azonban tudvalevőleg a nők is élénk részt vesznek a létért való küzdelemben, sőt akárhánynak sikerül is a szorgalmával és élelmességével nagy vagyont szerezni.

Különösen két nő vált újabban e tekintetben híressé Amerikában. Az egyik mrs. Henrietta King, kit közönségesen a „marhatenyésztés királynőjé“ -nek neveznek. 1885-ben meglehetősen szűk körülmények között jutott özvegyiségre. Az erélyes asszony azonban nem elégedett meg kicsiny farnjának csekély jövedelmével, hanem a marhakereskedésre adta magát és oly szerencsésen üzérkedett, — hogy csakhamar nagy vagyonra tett szert. Ekkor merész elhatározással óriási műveletlen területeket vásárolt össze Texasban, melyeknek értékét jószágtenyésztés és okszerű művelés által rövid idő elmulatával megtízszerezte. Ma már 700,000 hektárnyi birtoka van a szerencsés asszonynak, melyen virágzó majorokat, falvakat, gyárakat alapított és melynek több ezerre menő lakossága őt tartja legnagyobb földi tekintélynek. A kis királysággal felérő birtokon az ő szavát törvénynek tekintik és körművei valóságos diadalutakhoz hasonlítanak. A vaserélyű de jószívű urnő ősméri és szereti minden pásztora és bérese, mert nem restel velők barátságos szót váltani apró ügyes bajukon segíteni.

Hogy fogalmat nyerjünk King asszony gazdaságáról, tudnunk kell, hogy jószágállománya jelenleg 800,000 darab szarvasmarhából, 160,000 darab juhból és 10,000 darab lóból áll. Évenként 300,000 darab marha kerül eladásra, melyért 75—100,000 millió frank folyik be. Nem kevésbé érdekes és egyszersmind jellemző adat az is, hogy King asszony birtokán a betegek gyógykezelése teljesen ingyenes, sőt alkalmazottainak nagy része a jó

fizetésen kívül, még teljes ellátásban is részesül. Nem csoda tehát, ha eselédai és tisztjei rajongó szeretettel viseltetnek iránta.

A másik asszony, ki szintén saját szorgalmával szerezte millióit: mrs. Suzanne Bransford Emery, ki husz éves korában özvegyen maradván, a férjéről rámaradt, értéktelennek tartott bányákat kezdte kiaknázni.

A bányák várakozás ellenére oly gazdagoknak bizonyultak, hogy már az első évben havonta 30,000 frankot jövedelmeztek. De mrs. Emery azonban ezzel még nem elégedett meg, hanem megszerezte a híressé vált Grand Central aranybányát, mely neki évenként 5 millió frankot jövedelmez. Igérték már neki 50 milliót érte, de az élelmes asszony még kétszeres árért sem engedné át. Mrs. Emery különben nemcsak aranyban, de szépségben is dús gazdag hölgy és így csak természetes, hogy Amerika leggazdagabb és legtekintélyesebb férfiai versenyeznek érte, — de mindeddig siker nélkül.

Gyászrovat.

† **Halálozás.** Dercsényi László kir. tanácsos, Beregvármegye főlevéltárnoka, 1848/49-es honvéd huszárkapitány s a beregvármegyei honvédegylet sok évi buzgó elnöke f. hó 23-án Beregszászon meghalt.

† **Gyászjelentés.** Özv. Krén Péterné mint feleség, valamint gyermekei szomorodott szívvel tudatják a felejtethetlen jó férj, apa, nagyapa, nász és rokon néhai **Krén Péterné** f. hó 24-én, reggel 3 órakor, életének 69-ik évében szív-szélhűdésben bekövetkezett elhunytát. A megboldogultnak földi részei folyó hó 26-án, szerdán, délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Csapó-utca 8-ik számú házból a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni, mely végítességtételre rokonainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk, Debreczen, 1899. április hó 24-én. Az örök világosság fényeskedjék neki!

nevető orvos szerint akár ágyuzni lehetne körülötte.

Az orvos most a médium elé lépett és harsány hangon kiáltotta:

— Allj fel!

Fejünket kíváncsian dugtuk be az ajtón és roppant érdeklődéssel lestük, — hogy mi történik. Barátunk két kezével göresösen kapaszkodott a karosszék támlájába, de hasztalan igyekezett fölziheldni, mindanayszor erőtlően omlott vissza, miközben ajka remegett, halvány arcát pedig kiverte az izzadság. Kérleltük a doktort, hogy ne kinezze tovább barátunkat, de hajthatatlan maradt.

— Parancsolom, kelj fel és hajolj meg az urak előtt.

Ő maga segített neki és barátunk — bár erősen inogott lábain, valamennyire talpra állt és oly visszatartó volt, — a mikor lecsukott szemmel meghajtotta előttünk fejét. Az orvos ismét leültette. Feje most már mind fáradtabban hanyatlott a mellére és a lélegzetet is nehezebben vette.

Mindnyájan féltünk, hogy rosszul lesz, azért az orvos megígérte, hogy felkölti, csak egy kérdésre óhajtana választ csikarni.

— Szólj, kivel beszélget most a miniszterelnök?

Az alvó ember, úgy látszott, mintha töprengene. Az orvos konstata, hogy a „medium“ homlokán mély ránczok képződtek, im megszólal akadozva, törten:

— A miniszterelnök hideg fürdőt vesz.

— Miért?

Kinos szünet.

Az orvos kétszer is sürgette:

— Miért?

Mintha a mélységből verődött volna föl a sajtáságos tompa hang:

— A miniszterelnök ideges.

A „medium“-nak igaza lehetett. Az a miniszterelnök, akiről szó volt, nem sokára lemondott; már érezhette, hogy bukik és azért is lehetett olyan ideges, hogy hideg fürdőre volt szüksége.

Az orvos föl akarta élesíteni az alvó hírlapírót, de hasztalan. Mi fenyegető arczalnéztünk rá, komolyan féltettük barátunkat, és visszatetszett, hogy az orvos most nem nevet, sőt nagyon is komoly képeket vág. Végre a főmunkatárs volt az, a ki felébresztette a kollegát. Pokoli gondolata támadt. Berohant hozzá és hangosan kiáltotta:

— Eg a városháza!

Az alvó egyszerre megrázkódott, a fejéhez kapott, majd megdörzsölte a szemét, aztán talpra állt, egy-két lépéssel előre tántorgott és izgatottan szólt:

— Adjatok czeruzát, papirost; hadd irom meg a riportot!

Mi tapsoltunk. Ez aztán a hírlapíró. Nem aludhat el olyan mélyen, hogy a fölébredés első pillanatában is az ne jusson az eszébe, hogy ő izról-izre hírlapíró, aki folytonos készenlétben van. Alig tudtuk kiverni a fejéből, hogy a városháza nem ég, a városban minden csendes. Künt már szépen süt a hold és a kávéházban vigan muzsikálnak.

*

Volt egy öreg szerkesztő, a ki az öreg kor makacsságával ragaszkodott bi-

zonyos obligát kifejezésekhez. Így a tanítókat tanároknak, a tanárokat nagytudományu professzoroknak, a legjelentékelenebb hírlapírócskát is hazánk jeles írójának titulált; ha egy polgár meghalt, bármilyen körmönfont uzsorás volt is, azt írta róla, hogy köztisztületben állott és irti család gyászolja; ha pedig egy leány férjhez ment, a legezifrább jelzőkkel írta meg eljegyzési hírét. Városunk szépének, ifju bájos arának, nagyműveltségének jelezte és sohasem felejtette ki, hogy érényekben gazdag és frige a legtisztább szerelem következménye. Egy napon is ilyen frázisos eljegyzési hír jelent meg a lapunkban. Másnap reggel kaczagva olvasta a város, hogy:

„Kirilák Félix jónevű puskaműves, a helybeli iparos világ egyik tehetséges ifju tagja, jegyet váltott Szemők Diametta kisasszonnyal, egy érényekben gazdag, bájos leánnyal, aki egyik ékessége volt az iparos bálaknak.“

A főmunkatárs reggel izgatottan tépte fel a szerkesztőség ajtaját. Azt hittük megőrült. Az öreg szerkesztő azonban jeges nyugalommal nézett a borzas tollforgató hűséges, de most vészes arczába.

— Szerkesztő ur, tudja hogy az a Szemők Diametta nem annyira ifju és bájos, mint inkább 57 éves és olyan csunya, mint a sátán, nem is leány, mert már három férjet temetett el. Sok év előtt ön parentálta el valamennyit a lapban. A negyedik férjével a házasságot már nem is akarták megengedni, csak sok utánjárásra lehetnek egymásé.

A szerkesztő most már elhült. Nem

† Szunyogh Olga. Egy széles körben tisztelt szeretetreméltó urnónek, Szerdahelyi Agoston, szatmárnégyesi nagybirtokos neje, Szunyogh Olga haláláról vetünk hirt. A boldogult urnó néhai Szunyogh Albert volt orsz. képviselő esztári földbirtokosnak, Erdődy Zsuzsánnavali első házasságából született. A hatvanas években az egész család Debreczenben lakott s akkori társas életünknek a szép fiatal hajadon egyik legragyogóbb ékesége volt. Kedves, elbájoló modorával meghódította mindazokat, kik ismerték s később mint asszony, az ismeretlenebb vidéken is, központja lett az a Szatmár-körülíri társaságoknak. Elhunytát bánatos férjén kívül siratja egyetlen nevelt leánya, Pongrácz Olga, a kit — mint nővéreinek árváját — piczi korától ő nevelt. Testvérei: Szunyogh Zoltán pocsjai földbirtokos, Szaboles volt országgyűlési képviselő, Péter Biharmegye alispánja és Loránd nagyváradi központi anyakönyvi felügyelő szeretett nővérüket; Szunyogh Sándor kir. tanácsos pedig unokanővérét gyászolják az elhunytban. Városunkban a Szögényi, Vinnay és Buttykay családok is kedves rokonukat veszítették benne. A halálesetről részvételt vettük a következő jelentést:

Alulírottak a mélyen szomorodott szív fájdalmával tudatják a forrón szeretett nő, nevelő anyja, testvér és rokonnak Szerdahelyi Agostonné szül. Szunyogh Olgának, 6 napi súlyos szenvedés után folyó évi április hó 22-én esteli 10 órakor életének 52-ik, legboldogabb házasságának 31-ik évében, bekövetkezett esendes kimulását. A megboldogultnak hült teteme f. évi április hó 25-én délután 2 és fél órakor fog a róm. kath. szertartás szerint Vetésben a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig április hó 26-án d. e. 10 órakor fog a szatmári székesegyházban az egek Urának bemutatni. Vetés, 1899. április hó 23-án. Áldott legyen emléke! Szunyogh Zoltán és családja, Szunyogh Szaboles és családja,

csoda, mertha Kirilák meg talál haragudni, komoly veszedelem lehet.

— Ne feledje szerkesztő ur, kiáltotta stentori hangon a főmunkatárs, — ne feledje, hogy az a Kirilák az ország egyik leghíresebb puskaművese, minden percében betoppanhat és lelőhet bennünket.

A szerkesztő kiejtette kezéből a tollat. Le volt győzve, le volt törve. Az arca egészen elváltozott, csaknem siri hangon kérdezte:

— Mit tegyünk? Talán helyreigazitánók...

— Dehogy, akkor még inkább elmérgesítjük a dolgot. Csak nem írja ki, hogy Szemők Diametta, mint hiteles forrásból értesülünk, nemesak nem fiatal, de határozottan olyan vén, mint az az eperfa, melyen szerkesztő ur mászkált gimnazista korában, ami pedig bájjait illeti, mint szintén hiteles forrásból értesülünk, olyan bájak, amelyek isten ucsese. Remélem, ezt nincs kurázsija kijelenteni.

A szerkesztő lesujtva rebegte:

— Megáll az eszem. De tanácsoljon valamit.

A főmunkatárs két tenyerébe temette a fejét és gondolatokba merült. Az öreg szerkesztő pedig olyan kedvetlen volt, hogy egész nap nem gyújtott pipára. Dél felé panaszkodott, hogy fáj a feje, annyira fáj, hogy gyalog nem mehet haza, hanem kocsit hozat. A munkatársak egymásra néztek olyan pillantással, melyből látszott, hogy értik miért szökik haza az öreg és hamár elpárolog, miért nem megy gyalog, hanem fiakkeren. Mert hiába, nem minden vidéki város respektálja a szabad sajtót és a szerkesztő ur valószínűleg félti drága bő-

Szunyogh Péter és gyermekei, Szunyogh Lóránd és családja mint testvérek Szerdahelyi Agoston mint férje. Pongrácz Olga nevelt leánya. Pongrácz Imre sógora. Özv. Szerdahelyi Károlyné gyermekeivel, és a kiterjedt rokonság.

SZINHÁZ.

* Prielle Kornélia betegsége. A városunkban itt időző nagy művésznő, ki a felette szellős színpadon hült meg, — mi ellen színészeink is rég panaszkodnak, — még mindig ágyban fekvő beteg. Kezelő orvosa dr. Szalay Béla oda nyilatkozik, hogy a nagy művésznő betegsége erős meghűlésből keletkezett influenza miatt is Prielle Kornélia pár napi pihe nére szorul még mindig. Városunkban szerte élénk részvételt talált a szeretett „nagy-mama“ betegségéről szóló hír és sokak kívánsága fűződik ahhoz, hogy bárcsak mielőbb látnák felépülve a színpadon, nagy sikereinek osztályosán.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Egészségügyi osztály a kultusz-miniszteriumban.

Budapest, április 25. (Erkezett 2 óra 59 perczkor) A kultuszminiszteriumban egészségügyi osztályt állítanak fel, melynek élére miniszteri osztálytanácsosi ranggal Janesó Benedeket nevezik ki. Ő lesz az országos tanfelügyelő is. Így tehát valótlan az a híresztelés, mintha Janesót az ismeretes röpirat miatt elejtették volna.

Ferenczy Ida Budán.

Budapest, április 25. (Erkezett délután 3 óra 1 perczkor.) Bécsből távira-

rót. E kinos perczek alatt a szerkesztőség viharos egén egy csillag tűnt fel. Egy meztelábos, szolgáló; szervetáb n edényt hozott.

— Ezen kolbászt Szemők Diametta önagysága küldi.

A küldeményhez mellékelve volt egy üveg bor is, melylyel Kirilák Félix országíri puskaműves ur tisztelte meg a szerkesztőséget.

Azt a hölgyet olyan szives fogadtásban részesítettük, hogy méltán nézhetett bennünket mindmegannyi Rómeónak. A paksaméta mellé levél is volt csatolva. A puskaműves hálálkodott benne s kért fogadjuk el a csekélységet hálából, mert kitűnő lapunk mindenkor méltányolja a polgári tisztességet és egyuttal a kellő hódolattal viseltetik a gyengéd nem iránt is.

A főmunkatársnak egyszerre kigyúlt az arca a lelkesedéstől, a mint a kolbászra és borra nézett és így szólt:

— Fiuk, isten ugyse, hogy a mi szerkesztőnk lángész. Korunk egyik kitűnősége.

Mindnyájan megegyeztünk benne, hogy a szerkesztő rendkívüli férfiú. És míg a kolbászból és borból tartott tényleg egyre magasztaltuk szerkesztőnk talentumát.

Mondhatnék még sok ehhez hasonló történetet, de amint hogy vége van a leg-hosszabb kolbásznak: vége van a felolvasásnak is. A vég pedig az, hogy sok vidám történettel gazdagodnék az irodalom, ha azokat a történeteket is legyez-nék, amelyek a szerkesztőségek falai között játszódnak le.

tozzák, hogy a király, mint hire jár, Ferenczy Idának, boldogult emlékeztű királynéknak felolvasónőjének, a budai várpalotában állandó lakással négy szobát rendezett be. Ferenczy Ida ösztől kezdve, állandóan Budán fog lakni.

Walsin Esterházné válik.

Budapest, április 25. (Érk. d. u. 2 ó.) Párisból távirják, hogy Walsin Esterházy exörnagy felesége ma a törvényszéknél férje ellen beadta a váló keresetet melyben elmondja, hogy Walsin gyalázatot hozott családjára, melynek existenciájával különben nem törődik.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, április 25. (Érk. d. u. 2 ó.) Párisból távirják, hogy az Echo de Paris biztos forrásból jelenti, hogy a semmitőszék május 20-ka előtt meghozza ítéletét.

Vasuti katasztrófa.

Budapest, április 25. (Érk. d. u. 2 ó.) Tegnap este Vecses és Monor állomások között két próba-mozdonnyal való kísérletezés közben egyik mozdony tengelye eltört miközben a fűtő kiesett a kerekek alá, és szörnyet halt, 2 munkást pedig a kiözönlő forróvíz életveszélyesen megsebesített. Utóbbiakat a vizsgálóbíró ma d. e. a Rókus kórházban kihallgatta.

Sztrájk Spanyolországban.

Budapest, április 25. (Érk. d. u. 2 ó.) Spanyolországban Gartagenában ma 600 hajómunkás kimondta a sztrájkot. A helyzet kritikus, mert az elkeseredett hajómunkások körom szakadásig ragaszkodnak jogaikhoz és nem riadnak vissza a végiétektől sem.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hátfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

— Debreczen a párisi kiállításon. Gróf Degenfeld József főispán május 5-re rendkívüli közgyűlést hív össze, amelynek tárgya Debreczen városának a párisi kiállításon való részvétele és e részvétel költségeinek megszavazása lesz.

— Önkéntesi iskola Debreczenben. Vettük és adjuk a következő közérdekű sorokat: Régi panasz már, hogy városunkban évek óta nincs önkéntesi iskola házi-ezredünknel, a cs. és 39. sz. gyalogezrednél s így fiaink kénytelenek mindig más városokban tölteni katonai évük első felét. Annak, hogy a debreczeni ifjak az utóbbi években önkéntesi iskolázás végett mindig más városba vezényeltettek, eddig az önkéntesek csekély száma volt az oka, mert alul maradt huszon, amely szám minimumként van meghatározva arra nézve, hogy önkéntesi iskola lehessen valamelyik ezrednél. Az idén azonban huszon-negy egyén önkéntes teljesíti szolgálatát a 39-ik gyalogezrednél, tehát felül vannak a megszabott létszámon s hogy mégis nincs önkéntesi iskola városunkban, abban Debreczen szándékos mellőzését kell látnunk. A város fel is irt e miatt a honvédelmi miniszteriumhoz, de azt a választ kapta, hogy az önkéntesi iskola a közös hadügyminiszterium által tisztán katonai szempontok miatt nem létesíttetett. Hogy mik azok a katonai szempontok, azt nem

tudjuk, n de vélem huszas mindenfé kell tartá ezennel városokk apák és arra, ho tes jelö gen ezre derék há jön a sz ideje má Debrecze kéntés is telerék r költség gyen is ha házié állítani.

Mint e Debrecz az örök a társas iratot v

Velen Semé vonat

gályzó tesitem sége a emeleté lyiségé Hétfőn napján ünnepe ján is, nak. A az uta pedig (lakik balra) ház új hóban 29-én. alaprés talos Károly

szomb került hallga melye kör ta töltött igen tá szerke lapokl költen komol egy k költen képez humo ügyes latot tunk Ripp szünr melle lépni Igazá kán miatt

czenh minis gos debre

tudjuk, nem is vagyunk rá kíváncsiak, — de véleményünk szerint, — ha egyszer a huszas minimumot megállapították, azt mindenféle „szempontok“ mellőzésével be kell tartani mindenütt egyformán, Debreczennel szemben épen úgy, mint más városokkal szemben. — A debreczeni apák és fiaik figyelmét pedig felhívjuk arra, hogy a helybeli hadköteles önkéntes jelöltek ne tétessék magukat idegen ezredékhez, hanem szolgáljanak a mi derék háziereidünkönél, hogy bőven kijöjjen a szükséges létszám. Mert valóban ideje már, hogy annyi esztendő után végre Debreczen ismét megkapja a maga önkéntes iskoláját és ifjai ne legyenek kénytelenek más városokba vándorolni. Ez nagy költség a szülőkre nézve s emellett szögyen is oly nagy városra, mint Debreczen, ha háziereide nem tud elég önkéntest kiállítani.

— Debreczeniek a lagunák városában.

Mint említettük, a múlt héten szerdán Debreczenből tizenkét tagu társaság indult az örökké kék egü Itáliába. Ma délelőtt a társaságtól Triesztből a következő táviratot vettük:

„A társaság ma, a reggeli hajóval Velenczéből Triesztbe érkezett, honnan Semeringen és Böcsen át a péntek esti vonattal hazatérnek.“

— **A debreczeni tisztviselők önszervező egyesületének** tagjait tisztelettel értesitem, hogy az egyesület hivatalos helyisége a gr. Degenfeld tér 2. sz. a. ház emeletén, a jogász és tisztviselő kör helyiségében van. Hivatalos órák minden Hétfőn s azonkívül a hét minden 2, 3, 4 ik napján, esetleg ha e napok valamelyike ünnep vagy vasárnapra esnek 5-ik napján is, mindenkor délután 5-6-ig tartanak. A színházi kedvezményes jegyekre az utalványok ekkor kaphatók, máskor pedig Pápay János egyleti pénztárnoknál (lakik Batthányi-utca 1. sz. 1-ső emelet balra) vagy Krasznay Ferenczénél (Városház új keresztépület 1. emelet.) Május hónap hivatalos órák 1, 2, 3, 8, 15, 23, 29 én. A 10 frt vagy ennél többet tevő alaprészek után a 4% os osztalék a hivatalos órák alatt már felvehető. Oláh Károly igazgató.

— **A Főiskolai Irodalmi Társulatnak** szombati felolvasó ünnepélye szépen sikerült. Nagy számu és előkelő közönség hallgatta az egyes program számokat, melyek közül hármát a Főiskolai Zenekör tagjainak valóban dicséretes előadása töltött be. Megnyitó beszédet röviden, de igen tartalmasan Sipos Béla, a D. F. Lapok szerkesztője mondott, Farkas Imre a pesti lapokból is ismert poéta hosszabb elbeszélő költeményét olvasta föl, Takács Endre komoly szavallatot tartott, Kun Bélának egy lapunkban régebben megjelent szép költeményét adván elő. Főérdekességét képezte az ünnepélynek az Ujkaki Antal humoros elbeszélése, mely Boross Lajos ügyes felolvasásában általános derült hangulatot szerzett. Környei Béla, szintársulatunk kitűnő baritonistája énekelte ezután Ripp belépőjét nem mindennapi hatással, szünni nem akaró éljenzés és tapsolás mellett. Még kétszer kellett a pódiumra lépnie, mikor is magyar dalokat adott elő. Igazán kár, hogy a színházban oly ritkán hallhatjuk őt a műsor beosztás miatt.

— **Helyi érdekű tornaverseny Debreczenben.** Minthogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter ez idén nem rendez sem országos sem kerületi tornaversenyeket, a debreczeni középiskolák körében mozga-

lom indult meg a folyó iskolai év végén közösen rendezendő tornaverseny tartására, mely a nyilvánosság előtt fog lefolyni, hogy szülők s a közönség érdeklődése a testi nevelés iránt továbbra is megmaradjon s lehetőleg fokozódjék. A résztvevő intézetek az ev. ref. főgymnasium, az állami főreáliskola, a r. kath. algymnasium, a kereskedelmi akadémia s az ev. ref. tanítóképző intézet. Ezeknek igazgatói s tornatanárai máris dolgoznak az előkészületeken: legközelebb összeállítják a rendező-, intéző- és bíráló bizottságok névsorát, a melyben városunk társadalmának minden rétege lehetőleg képviselve lesz. A verseny napja június 3-ika. helye a nagyerdői versenyter. Részt vesznek az intézetek II—VIII. illetőleg megfelelő osztályai. A versenydíjak, minthogy az intézeteknek ily czélra alapjuk nincsen, a társadalmi uton gyűjtendő adományokból fognak kikerülni s bár a program még nem jutott nyilvánosságra, ily díjakra s a költségekre folytak be adományok.

— Az Iparos-ifjúság önképző-egylet dalköre

ifj. Hora Károly vezetése mellett, május hó 7-én, vasárnap a „Margit-fürdő“ disztermében dal- és zene-estélyt tart, melynek műsora a következő: 1. Semirami de Siufonia. Rossini-től. Előadja: a műkedvelő-zenekar. 2. Völgyi rózsza. Előadja: a dalkör. 3. Bihari, principiális magyarja. Előadja: Pásztor Gyula ur hegedűn és Alber Lujza kisasszony zongorán. 4. Viharban. Előadja: a dalkör. 5. Jubileumi serenad. E. Aule. Előadja: a műkedvelő zenekar. Belépti-díj személyenként 70 kr. — Csalad-jegy 3 személyre 1 frt 50 kr. — Kezdeté este 8 órakor. — Előadás után táncz. — Jegyek előre válthatók: Fridvalszky Rezső, Kostya János urak üzletében és este a pénztárnál.

— **Egy milliárd percz.** A huszadik századnak közeledte alkalmából nem lesz érdektelen egy olyan körülményről megemlékeznünk, amelyre idáig még nem igen sokan gondoltak. Ez a körülmény az, hogy a mi időszámításunk kezdete óta most fog betelni az első milliárd percz. Nagyjában megejtett számítások szerint ez az időpont 1902. évi április hó 30-ának 10 óra 40 percére esik — délelőtt. Tán e körülmény felemlítése folytán találkoznak olyanok, kik pontosan időszámítás után egész precizitással alapítják meg az időpontot. Magunk is utána számítottuk s néhány több számjegyű szorzási műveletnek sikeres legyőzése után hozzávetőleg ugyanazon eredményre jutottunk, mint az a szorgalmas és élelmes ember, ki ezt a számítás az emberiség roppant nagy előnyére ily pontosan kiszámította volt . . .

— **Az orrtillinkó.** Indiában s a déli tenger számos szigetén nagyon furcsa zenei szokás divik. A benszülöttek ugyanis a furulyát vagy tilinkót nem szájjukkal, hanem az orrukkal fújják. Richard Adrée a Globusban összehordja mindazokat a bizonyítékpakat, melyek a tudományos irodalomban ez orrtillinkót illetőleg csak találhatók. A szokás eredete valószínűleg Indiában keresendő s valószínűleg a kasztrendszerben veszi eredetét, a mennyiben a magasabb rendbe tartozó egyének meg volt tiltva az olyan furulyának ajkaival megérintése, mely furulyát egy alantabb rendbe tartozó ember szájába vett volt. Játék közben az egyik orrlyukat rendszeren bedugják, de vannak esetek, hol ez nem történik. Ponapé szigetén a 60 méter hosszú bambuszosónek egyik végét az egyik orrlyukba illesztik, belefújnak s a másik orrlyuk megnyomkodása s bedugása által a legkülönbözőbb módon modulált hangokat igyekeznek előteremteni. Flinsch tudós és etnografus az orrtillinkót Moritzon is megfigyelte; ott azonban a

mangrove légyökeireiből készítik. — A Fidzsa-, a Tonga- és Társaság-szigeteken ugyancsak e szokás divik s ott orrfuvola hangjai mellett nagyon hamar rágyujtanak az ugrálásra, tánczra.

— **Adózók figyelmébe.** Minthogy a 651/1899. sz. Pénzügyminiszteri rendelet folytán az 1899. évi I. törvényezikk meghozatala, illetve kihirdetése által a törvényes végrehajtás szünetelése megszűnt, ennél fogva figyelmeztetik az adózó közönség, miszerint a hátralékban maradt múlt évi összes, valamint a folyó évben már esedékessé vált állkmi és közadók módjára fizetendő kincstári és egyéb tartozásaitak tiz nap alatt annál is inkább fizessék be, mert ellenesetben az összes esedékes tartozás az 1883. évi XLIV. t. cz. 55. és következő §§ ai értelmében azonnal a legszigorubb végrehajtás útján fog behajtatni.

Egyidejűleg értesítettik az adózó közönség, hogy az 1899. évre szóló és megálapított földadó, I—II-od és IV-ed oszt. kereseti és tőkekamatadó kivetési lajstromok 8 napi közszemlére f. év ápr. 18 tól 25-ig a városi adókövető hivatalban az 1883 ik évi XLIV. t. cz. 16. § a értelmében kitéve vannak, mihez képest az adózók figyelmeztetnek, hogy a kivetési lajstromokat tekintsék meg ha a kivetés ellen alapos kifogásuk van felszólalásaikat és pedig: a) azon adózók, ki a lajstromban foglalt adónemmel már a múlt évben voltak meg róva a lajstrom kitételének napját, b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megálapított adóval az idén első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyveeskében történt bejegyzését követő 16 nap alatt a városi adóügyosztálynál adják be. **A városi tanács.**

— **Mérgezés.** Darabos utca 2. sz. ház hátsó udvarának hátsó kis szobájában egy öt tagból álló család lakik. A család oly szegény, hogy a gyermekek földön vetett szalmaágyon aludtak, sőt egy ilyen szalmaágyat albérltetbe is kiadtak Bodnár Mihály napszámosnak. E hó 28-dikán a család legidősebb leánya, a 18 éves Erzsébet s Bodnár Mihály hirtelen rosszul lettek. **Balkányi Ede** dr. ker. orvos jelent meg a betegeknel s megvizsgálás után látta, hogy mindketten mérgezési tünetek között betegedtek meg. A két súlyos beteget kiszállították a kórházba, hol Bodnár Mihály meggyógyult, de **Szilágyi Erzsébet** pár napi kínlás után elhunyt. Aznap mikor rosszul lettek, rézedényből ettek s nagyon valószínű, hogy a rézedénytől kaptak mérgezést. A törvényszék a leány holttestét felboncoltatja annak megálapítása végett, hogy tényleg mérgezésnek esett-e áldozatul.

— **Élő tűzfalak.** Mig mi szegény halandó emberek egyre azon törjük a fejünket, hogy és miként álljuk utját a tűznek, ama hatalmas de egyuttal kártékony elemnek, mely sokszor végveszélylyel fenyeget, addig a természet a maga részéről sokkal előrelátóbb s maga gondoskodott róla, — hogy némely helyen legalább — az erdőégéseknek határ szabassék. Egy francia tudományos folyóirat figyelmeztet, hogy az opuntia, a kultusz-neműek egy tövises válfaja, mely több méternyi magasra nő, sejtjeinek felette nagy vízbősége miatt eléghetetlen s miután a déli vidékeken nagyon gyakran alkalmazzák kerítés gyanánt, már sokszor akadályul szolgált a pusztító tűz továbbterjedésének.

— **A Debreczeni Első Takarékpénztár** 4½% os záloglevelének nyilvános kisorsolása f. hó 29-én délután 3 órakor az intézeti ülés termében fog megejtetni.

x Hivatali helyiségül, esetleg ipari célokra raktárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A baptista hitközség a sorozó bizottság előtt.

Folyamodvány egy baptista testvér érdekében.

A debreczeni sorozó bizottság előtt tegnap egy mulya kinézésű ifju, névszerint Suba András nagy boritékba hajtogatott instancziát szorongatott a kezében Mikor a nevét szólították reszketve mint a nyárfa levél, nyújtotta át Oláh Károly katonaugyi tanácsnoknak. A komoly arcú sorozó urak figyelmesen hallgatták végig a folyamodványt, amelyben egy egész gyülekezet, a debreczeni baptistáké, kér szabadulást Suba András részére, nem azért, mintha tilos volna fegyvert viselni a baptistának, hanem mert süket a jámbor Suba András s egyetlen gyámola tehetetlen, szegény özv. öreg édes anyjának. Legalább annyi jóindulatot kérnek hát a számára, hogy ha mégis alkalmasnak találtatnék, a póttartalékba tegyék. Az érdekes folyamodvány ortographiai hibáival együtt szórul szóra itt következik:

Alázatos jelentés.

Alázatosan Jelentyük a méjen tisztelt sorozási bizocság uraknak, hogy ezen ifju névszerint Suba András Debreczeni születésű és Debreczeni lakos. Kit a sorozási éve mostan 1899. Ápril 24-én követel, hogy megjelenjen és ezen kötelességének eleget tegyen. azért mint Istenünk törvénye kívánja ő és mitőlünk, megjelent. Mivel ő az ugynevezet Baptista gyülekezetnek 1898. szeptember 18-ika óta it Debreczenbe tagja.

Enélfogva mi ünepéjesen bizonyítjuk, hogy iflyu név szorin Suba András kicsi szót nem hall, nagy szót megért, eszt miolta közöttünk van, az óta mindég tapasztaltuk.

És még neki van egy elgyengült édes anya, kinek ő a kenyérkeresője és ápolója nagyob részt, mivel özvegy és szegény töb testvére neki nincsen neki aki ápolhatná ő helyette az édes anyját és az édes anyának nagyon sok gyengeségei vannak mivel idős, 65 éves.

Evel mi azt akarjuk kijelenteni, nem mintha nem akarnánk hogy katona legyen ő, legyen úgy, amint a jó Atya elvégezte és akarja. Mi megnyugszunk az ő végzésén. Tudgyuk és elhiszük, amit a hü megváltónk mond az Ur Jézus, az ő nekünk hátrahagyot evangyéliomába. Agyátok meg a Császárnak ami a Császáré, Istennek ami az Istené! a kinek vámmal vámmot, a kinek félelemmel félelmet, akinek tisztoséggel tisztoséget, senkinek semivel ne tartozatok. Azért mi ezen ígéket teljes szívből kívánjuk és óhajtyuk teljesíteni, mint egyéb parancsát, ami hü megváltónknak. Mi ezt azért írjuk, hogy méltóztasanak figyelembe veni, hogy ő nehéz haló és az az édes anyára való nézve mivel gyám nélkül maradna, Azért kérnénk méltóztasanak figyelembe veni és a ha esetleg úgy lene, hogy mégis katona lenne ezen testi hiányával is, akor alázatosan kérnénk hogy alkalmaztatni méltóztasanak, hogy azon elagot édes anyának ismét ápolója lehesen, minél előb és hogy az ő testi fogyatkozását is méltóztasanak figyelembe veni. ojan hejre őt teni, ahova ő megfelelhetne joban az ő szolgálatjának. Bölcs belátásukra bizuk őtet a tisztelt sorozati bizocságnak.

Kelt Debreczen 1899. Ápril 23-án. A Debreczeni Baptista gyülekezet tagjai alázatosan kérjük a figyelembe vevését a fenteb

kijelenteteknek. Ugy az ifju testi fogyatkozását és az édes anyára való nézve nyilatkozatunkat igazán és őszinte szível igaznak nyilványítjuk és Bizonyítjuk nevünk aláírásával. Mi alázatos szolgálói és szolgálói.

Szücs Imre a Baptista misió munkása, Deák Sándor, Székely Miklós, Kebe József, Jámbor Mihály, Nánási Gábor, Tóth István, Pipó Zsuzsanna, Tóth Istvánné, Nánási Gáborné, (asszonyok) Várad Eszter, Kállai Julianna, Jakab Matild, Fekete Zsófia, Király Zsuzsa, Csibi Zsuzsanna, Gyökeres Zsuzsanna (leányok).

A sorozó bizottság nem is vette be katonának Suba András, de nem a baptista gyülekezet közbenjárása miatt, — amit érthetően meg is magyaráztak neki, — hanem mert a mulya legény félig süket s ezenkívül sem alkalmas fegyverviselésre. Együttal figyelmeztették a baptista legényt, hogy a lelki tisztaság mellett fordítson nagyobb gondot testi tisztaságára is.

Irodalom és művészet.

Dolorosa.

(Elbeszélések. Irta: Szathmáry Zoltán. Megjelent Nagyváradon.)

Sajátságos ellentétet veszek észre Szathmáry Zoltánban. Mint hirlapíró (az ő jeles szerkesztésében jelen meg a vidék egyik legjobb lapja, a nagyvárad *Szabadság*) a modern irányt keresi. Nem hétköznapi journalista, aki az írásaiban csak a kenyérre gondol. Szellemmel, gondolattal ír; a dolgok lényegét keresi tartalmazásán, közvetlenül, kerülve a mesterkéltiséget. Mihelyt a vonal alatt dolgozik, megszabadul a világnézettől, mely a hirlapíróban szükségkép kifejlődik, mely világnézet hatása alatt minden dolgot a maga sokszor rideg, sokszor humoros valóságában kell látnia és belemerül az érzések és képzelem romantikus világába, amelyben holdfény ragyog, erdei virágok fűszeres illata kószál a levegőben és titokzatos sejtelmes vágyak járják át a szíveket.

Mikor az irodalmi ambíciója arra készíti, hogy a napi eseményeken kívül más is írjon, akkor a toll esetté válik kezében és betűkből rajzol egy-egy poetikus képet, amelyben a képnek minden kelléke megvan. Az érzelmes színezés, a gondos forma az utolsó vonalig; van benne föllendítő hévség is, csak az élet pirossága, a lüktető vér hiányzik.

Szathmáry az első könyvében, amely „Dolorosa és egyéb elbeszélések” címmel jelent meg, poeta, aki arról győz meg, hogy elegánsul ír; színesen és érzelmesen.

A könyve mintha csak azt akarná jelteni, hogy a hirlapírónak az élet rideg prózájából jól esik a költészet virágos mezejére menekülni s poetikus elbeszélései mintha ki akarnának engesztelni az élet megdöbentő jelenségeiért, melyeket a lapnak napról-napra konstatálnia kell.

Tehetség sugárzik ki minden egyes elbeszéléséből és méltán kelti azt a reményt, hogy egyénisége nemsokára kifejlődik, világfölfogása tisztul és olyan filozofiai magaslatra emelkedik, hogy szép tolla nem a képzelem, hanem a való világban keres tárgyat és azt dolgozza fel a tapasztalat filozofiai erejével. Ahhoz, hogy kiválóat alkosson már is sok kelléke van, az emelkedés eljő az idővel, a tapasztalattal, mert hiszen Szathmáry nemesen tehetséges, de mélyen érző író is, amellet fíradhatatlanul szorgalmas.

Az első könyvében nem társadalmat, typust rajzol; a vidéki életnek inkább egy-egy hangulatát festi; tárgyai leginkább érzések körül forognak, de itt-ott megtetszik, hogy

ért a szenvedélyek festéséhez is; egy-egy érzést pedig igazán drámai elevénységgel tud megvilágítani. Nyelve választékos, tiszta, jó magyar nyelv; érdemül jegyezhető fel, hogy könnyen, érdekesen ír, minden vidéki banalitás vagy erőlködés nélkül. Tizenkét beszélyt tartalmaz a könyv. Legjobban tetszett: Ébredés, Infandum jubes, Dolorosa. Sok erővel van írva A Józanul című beszély ámbár tárgya már nem új, de érdemes elolvasni, mert erőteljesen van kidolgozva. U. A.

* A Fráter György írója. A Magyar Tudományos Akadémia azon pályázatán, melyen Zivuska Jenő darabját megkoszorúzták, a pályázó darabok közül a IX. számú pályamű tűnt fel, melynek címe Fráter György. Az Akadémia bírálója az összes pályaművek közül a második helyen jelölték ezt a munkát. Most a Bácskai Hirlap azt írja, hogy Fráter Györgyöt, a mely Jókai Mórt és Rákosi Jenőt különösen tragikus koncepciójával lepte meg, egy Löwy Bódog nevű 18 éves szabaddai fiu írta, ki tavaly érettségizett mindenből jelesen és évek óta folyton ő viszi el az iskolai pályázatok díjait. A tehetséges kis Löwy, állítólag az apja üzletében foglalkozik most.

CSARNOK.

Bacsányi János hitvese.

Irodalomtörténeti regény.

— Irta: Könyves Tóth Kálmán. —

(Folytatás.) 12.

A csatateret így megállapítván, a két szövetséges visszatért a társalgóba, hol Krisztina asszony a szegény Karolinát, Gränzenstein dícsőítésével untatta. Egy pár udvarias bók kieserélése után a vendégek eltávoztak, hideg simasággal utasítván vissza Krisztina asszony ajánlatát, hogy Gränzenstein, ez az ujjkori Krözust s Alezibiádest, nekik is be fogja mutatni.

Másnap délután négy órakor a számtiszt újból tisztelgett Baumbergknél s mintha sejtette volna, hogy a gyémántgyűrű lehetett Gabriella rosszüllétének akaratlan eszközlője, azt nagyszerű topázyűrűvel váltotta föl. Gabriella híven határozatához, nagy lelki erőt fejtett ki, sőt még mosolyogni is tudott a számtiszt ur keresett bókjain. De különösen Krisztina asszony volt elemében; egész Babsburg Rudolfig fölvitte származásfáját, s beszélt oly jószágokról, melyekért a Rodius-család két század óta pöröl, reményét fejezvéni ki, hogy ha valami befolyásos összekötése lenne, a két százéves pör az ő javára dölne el. Gränzenstein türelmesen hallgatott, de szemei sokat mondó kifejezéssel Gabriella vonásain pihentek. Az öreg Baumberg szintén nyájas akart lenni, de erőltette sem tudott túllépni a kimért udvariasság szűk korlátain, Bár lekötöztette volt a számtisztnek, nem tudott iránta őszintén nyájas lenni.

Nem részletezünk hosszadalmasan; tudjuk a számtiszt szándékát nézzük meg, ha vajjon keresztül tudta-e vinni?

Krisztina asszonyban Gränzenstein hatalmas pártfogóra talált, csak hogy ez a pártfogás annyit ért, mint kocsiban az ötödik kerék. Zsámbelt, esőrölt-pörölt, de mind hasztalan; férje határozottan kinyilatkozta, hogy mint eddig úgy ezután sem fogja leányát férjhezmenetelre kényszeríteni. Megjött már az esze, ő lássa, mit tesz. A leány pedig kereken kijelenté, hogy kérését gyűlöli.

— De hát — támadt ellene anyja, — a végveszélybe akarsz bennünket dönteni? Tudod, hogy becsületünk a számtiszt urtól függ, s ha megvetésedet érezteted vele, koldusokká tehet.

— Téved, édes anyám; mig a tollat

forogni birom, mások kegyelmére nem szorulunk; azt is mondják, hogy jól zongorázok, ügyesen varrok, apám nyelveket tud, anyám jól főz; míg ennyi módon tudunk magunkon segíteni, addig nem félek s nem engedem szívemet néhány ezer forintért áruba.

Ilyen szóváltások gyakran ismétlődtek az anya és leánya között, az öreg ur pedig helyeslő fejbőlintással támogatá leányát. Természetes tehát, hogy Grán-zestein elutasító választ kapott.

Más ember az ő helyébe kerülte volna a házat, hol kikosarozták; de a rendőrt egy kudarc még nem csüggeszté el, a csatát még nem tekintette végkép elveszetteknek. Kellően fölkészülve ment Baumbergékhez a kikosarozás követő napon, s Gabriellától kihallgatást kért. Ezt visszautasítani nem lehetett, mert a számtiszt azon kijelentéssel kérte Gabriellától e kegyet, hogy vele fontos közlendői lesznek.

A költőnő eltitkolhatatlan aggálylallyal fogadta a visszautasított kérést, ki minden áron nagyon levertnek kívánt látszani. Néman hajolt meg a leány előtt s mintha szavakat sem találna, oly sokáig hallgatott, hogy a csendet Gabriellának kelle megtörnie.

— Uram, ön kért, hogy még egyszer hallgassam meg. Őszintén sajnálom, ha fájdalmat okoztam önnek, higgye el, nem volt szándékomban; szabad-e remélnem, hogy nem neheztelreám?

— Oh! Gabriella kisasszony, — válaszolt a számtiszt, szívére szorítván mind a két kezét, — hogy kérdehet ilyet? Hiszen előre el lehettem volna erre készülve; ne vegye rossz néven, ha én is őszinte leszek.

Az ön rajongó szelleme, mely szeret a képzelmekek világában röpdösni, az ön rajongó szelleme, mondom kiválasztott egy kóbor lovagot, fölékesíté halantékát s dicsőség minden babérijával, s nem is tudja, hogy a kit kegyében részesített, még arra is méltatlan, hogy lábnyomát csókolja.

Ne szakítson félbe, ne nézen rám oly gyűlöletes pillantással, de kérdeje, honnan tudom mind ezt; csak arra figyelmeztetem, hogy még nem késő megbánni fölhevült képzelme ballépéseit. — Tépje szét azt a viszonyt, mely ha ábrándból valóságga érik, sok keserű órát fog kegyednek szerezni. Nem kérem, hogy engem szeressen, csak azért esedezem, hogy tőrjön el oldala mellett; nem kérem, hogy nőm legyen, csak azért könyörgök, hogy a világ előtt annak nevezhessem, s oly fényes jövőt biztosítok kegyednek, hogy herceguók irigylendik sorsát. Kérem, mondjon igent!

Es a számtiszt e szavaknál térdre borult Gabriella előtt, ki némán s mozdulatlanul állott ott mint egy élő szobor. Csak a szemében lángoló tekintet árulta el a szívben dúló harcot. E perczen szép és mégis ijesztő volt, kit imádni s kitől egyszersmind visszaborzadni lehetett.

A világyártás számtiszt érezte e tekintet tüzet s nem bírta ki, de még akkor is számított, még az elutasításból is hasznat akart huzni. Nem hitte, hogy Gabriella engedni fog kérelmének, de nem akarta nyugodtan eltűnni megaláztatását. Azt nem is álmodta, hogy e nő sejtí az z titkos rendőri szerepét, mert akkor aligha teszi e meggondolatlan lépést, tudva, hogy ezáltal akadályt gördít fordorlati elé. De most, a mint e nőre fölnézett s esdő szemé találkozott azzal a lesújtó pillanattal, mely talán egy tigris is megbüvölt volna, — most rettenően bánta, hogy saját magát compromittáló leleplezéseket tett, s szeretett volna egyszerre százmértföldnyire lenni.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.

Minthogy a tavasz előrehaladásával **osesemót, gyermeket és felnőttet** egyaránt fenyeget a **Járványok veszélye**, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert **olósó, igen kellemes és tiszta lóvíz** lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt **élvezetszerként** szerepel, másrészt, mert **dús szénsavtartalmánál** fogva, **specifious óvoszer** is a **típhus, cholera** és a **gyermekes típhoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése** ellen. Ehez járul még, hogy a csesemót is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer.** A már meglevő **gyomor- és bélhurutos** gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be **szénsavánál** fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek **lázás megbetegedéseinél** pedig **nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó** és a **szomjat oszillapító** hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY I.

es. kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény
társaság közlése.

1899. április hó 25-én.

Államadósság.

Magyar aranyjárdék 4%	119.50	120.—
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
" koronajárdék 4%	97.40	97.70
" regále vált. köt. 4 1/2%	100.35	101.35
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/10%	100.80	101.20
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	383.50	384.—
Osztrák hitelbank részvény	356.40	356.60
Magyar ipar- és keresk. bank. r.	101.—	102.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
" 3%-os	103.50	104.50
Osztrák földhítel sorsjegy 3%-os	120.—	121.—
Magyar vörös keresztorsjegy	11.30	11.80
Osztrák " " "	20.40	20.90
Olasz " " "	12.75	13.25
Bazilika sorsjegy	7.—	7.50
Jó-szív " " "	4.—	4.40

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	5.66	5.74
20 márkás arany	—	11.78	11.82
20 frankos arany	—	9.55	9.59
1 Sovereigns	—	12.04	12.08

Budapesti gabonatózsde.

I. Készaru-üzlet.

1899. április 24 én.

Buza ma csak nehezen volt eladható, a malmok igen tartózkodók voltak és így a tulajdonosoknak magukat nagyobb engedményekre kellett elhatározniok, ha tul akartak adni árujokon. Ez még így is nehezen sikerült. Eladatott 8000 mm. 5—10 krral olcsóbb árák mellett.

Rozs 10—15 krral ment vissza.
Tengeri jól tartotta áráit.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 500 mm. 80 k. 9.80 forinton, 100 mm. 80 k. 9.55 forinton, 200 mm. 78.7 k. 9.60 forinton, 300 mm. 77.5 k. 9.70 frton, 300 mm. 77 k. 9.35 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Buzában az üzlet ma időközönként valósággal derutszerű jelleget öltött, különösen az áprilisi határidőben, melyre nem lehetett elég olcsó árat ígérni, hogy meg ne kapja az ember.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra	8.70, 8.51, 8.58,
" májusra	8.60, 8.57, 8.61, 8.53, 8.58,
" októberre	8.17, 8.18, 8.16,
Rozs áprilisra	0.—, 0.—,
" októberre	6.46, 6.48,
Zab áprilisra	5.78, 5.79,
" októberre	5.44, 5.45,
Tengeri májusra	4.45, 4.44, 4.47, 4.44,
" júliusra	4.56, 4.58, 4.59, 4.58,
Repeze augusztusra	—, —, —,

Délutáni határidőüzlet.

Délután 4 1/2 órákor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza májusra	8.52—8.53
" áprilisra	8.52—8.54
" októberre	8.16—8.17
Rozs áprilisra	0.—0.—
" októberre	6.48—6.50
Zab áprilisra	5.78—5.80
" májusra	5.72—5.74
Tengeri 1899. májusra	4.44—4.45
Repeze augusztusra	11.80—11.90

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 204. Bérlet 167. sz. „B“

Ma, kedden 1899. április hó 25-én,

A fekete gyémántok.

Dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mór.

SZEMÉLYEK:

Bodavári Anna, grófnő.	F. Csizgaházy
Angéla, leánya	Szabó Irma
Dirmák Éva	T. Halmi M.
Berend Iván	Komjáthy J.
Salista hercege	Tóth Elek
Calamides	Fenyéri Mór
Kaulmann Félix	Tanay Frigyes
Saffran Péter	Bartha István
Oignon	Rubos Árpád
Panna	Cserényi A.
Claude	Környei B.
Kuntorka	Serfőzy Z. I.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Spora féle **KLATTAU** virághirű

Disz- és óriási szegfü.

Kitüntette: Prága, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt Majna m. stb. a **legmagasabb díjakkal.**

Előkelő választék 1 drb 2 frt.

Kiállítási- és reclam-minta fajták 10 darab 8 frt.

Óriási szegfü	10 drb.	5 frt — kr.
Disz " "	10 " "	2 " 50 "
Kerti " "	10 " "	1 " 50 "
Remontan szegfü	10 " "	3 " — "

50 drbnál 10%, 100 drbnál 20% engedmény.

— Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Fr. Spora

szegfü-kivitel **KLATTAU** (Csehország.)

Debreczen sz. kir. város erdőhivatala.

585—99. sz.

Hirdetés.

A nagyerdei akácokban még eladatlan 970 esomó $\frac{1}{4}$ -ed öles hosszú akáczfára az **árverés f. hó 26, 27, és 28-ik napján** azaz szerdán, csütörtökön és pénteken fog megtartatni.

Debreczen, 1899. évi április hó 22.

Török,
erdőmester.

A kinek szüksége van Tapétára
kérjen azonnal legújabb mintákat a

Bromberger Tapéta szétküldési czégtől

Valentin Minge
BROMBERG, (Németország.)

valóban izléses választék
olesó és jobb mintákban feltűnő olesó árban.

Séta-kerti butorozott nyaraló

4 szobával, üvegezett verandával, külön épületben konyhával, inas- és fürdőszobával, gondozott parkkal ellátva, a nagyerdei fasorban közvetlenül a séta-kerti csősz ház mellett

eladó,

vagy esetleg szeptember 15-ig **bérbeadó.**

Értekezhetni **Dr. Simonffy Béla** királyi ügyészszel a törvénytársi épületben.

391—3—1

Pályázati hirdetés.

A debreczeni ev. ref. főiskolánál megüresedett **gazdai állásra** pályázat hirdettetik, a következő feltételek mellett:

1. Évi fizetés: havi utólagos részletekben 450 ft.
2. Kötelesség: a főiskolai hatóság által megszabott teendők végzése.
3. Pályázhatnak debreczeni illetőségű, ev. ref. vallású munkabíró férfiak.
4. A sajátkezüleg irandó pályázati kérvények, melyek mellett életkor, foglalkozás, családi körülmények és erkölcsi magaviselet igazolandók, **1899. május 15-ig** a főiskolai háznagy hivatalhoz nyújtandók be.

5. Az állás 1899. június 1-én foglalandó el, az állandósítás egy évi próbaidő leteltével fog bekövetkezni.

Kelt Debreczenben, az ev. ref. collégium gazdasági tanácsa által 1899. április 19-én tartott üléséből.

Elek Lajos,
gazdasági tanácsjegyző.

Csanak József fűszerkereskedése.

Ajánlja következő idény czikkeit: Puhafa-padlók befestéséhez, **gyorsan száradó s igen tartós**

Padló-lack festéket.

Keményfa parkettek behuzására

Parkett-viaszkenőcsöt

legkitünőbb minőségben.

Szőlő permetezéshez **elsőrendű vasmentes**

Rézgáliczot

és kötözéshez legalkalmasabb hosszú szálu **első rendű fehér**

Raffia káncsot

Továbbá legjobb minőségű

Carbolineumot és kátrányos fedéllemezt

különféle vastagságban a legjutányosabb árak mellett.

Nyomtatvány-vásárlók figyelmébe!

Az alant felsorolt, czélszerű beosztású nyomtatványokat, jó papíron, a következő **legolcsóbb árakon** számítjuk és pedig:

Szolgálati (cseléd-) könyvek folyó számmal ellátott 48 oldallal: 100 db 4 frt 50 kr., 100 drbon alul drbja 5 kr. Egy ezer drb 40 frt.

Gyógyszerész-számla fekete és piros nyomással egész iv, drbja 2 kr. 100 drb 1 frt 80 kr.

Fizetési bárcza. (Fogyasztási ital és italmérési adófizetési lajstrom) 100 iv 1 frt 50 kr.

Kimutatás. (Térrajz doánytermelési engedély elnyerése iránti folyamodványhoz szükséges adatokból) 100 drb 1 frt 20 kr.

Ev. ref. egyházi nyomtatványok:

Egyházi adó-főkönyv	100 iv	3 frt	— kr.
Napló	1	50	„
Gondnoki Napló bevétel	1	50	„
„ „ kiadás	1	50	„
Pénzbeli számadás	1	50	„
Terménybeli „	1	50	„
Keresztelési anyakönyv	4	—	„
Szülöttek és megkereszteltettek anyakönyve	4	—	„
Halottak anyakönyve	4	—	„
Házassági anyakönyv	4	—	„
Egyházi adóiv 5 évre szóló	100 drb	2	50
„ „ 1 „ „	—	—	50
Esketési igazolvány	—	—	35
Keresztelési jegy	—	—	40
Családi értesítés	—	—	60

Továbbá ügyvédi és végrehajtói nyomtatványok író-papírok és levélborítékok.

Vidéki megrendeléseket postafordultával intézünk el.
„CSOKONAI“ nyomda Debreczenben, IV., Hal-köz 4. sz.